

KURJER ZAGŁĘBIA

Wydawca: Zarząd Gminny w Sosnowcu. Redakcja: Sosnowiec, ul. Dąbrowska 1. Wskazywanie godzin w godzinach roboczych z wyjątkiem dni poświadczenia.

PRZEDPŁATA „Kurier Zagłębia” kosztuje
Sosnowca z odnośnikiem rocznie mk. 2400,
połrocznie 1200 kwartalnie mk. 600,
miesięcznie mk. 200. pocztą mk. 250. —
Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów
i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za wiersz nonparelowy na 1
stronie Mk 60, na 3 str. Mk. 50, na 4 str. Mk.
35. Nadesłane wiersz garmentowy Mk. 75.
Drobne za wyraz Mk. 10, najmniej Mk. 100.
Dla zagran. 100% drożej. Każda podwyżka obo-
wiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od
dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**,
ulica Dąbrowska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy
do 7 wiecz. W niedziele i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje
interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują
Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow.
Akcc. „Reklama Polska” w Warszawie i w wy-
stkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na pojedynczego egzemplarza **mk. 15.** (Na G. Śląsku **30 fen.**) **SOSNOWIEC**, środa dnia 30 listopada 1921 roku. Nr. 270. Rok XV.

Uprzejmie proszę Sz. Kljentów o łaskawe
odnotowanie w spisie abonentów telefonicznych
zmiany N 109 mego telefonu na N 202.
Ul. Presta N 10, polecając jedn. cz. śnie swe
biuro ubezpieczeniowe we wszelkich dziedzinach ubezpie-
czeń Przedstawicielstwa Towarzystwa:

Warszawskie od ognia, kradzieży, napa-
dów, rabunków, transportu

„PATRIA” od nieszczęśliwych wypadków
cywilnej odpowiedzialności;
chomogę (przerwy ruchu przedsię-
biorstw) Autocasco (ub. smoch.)

„VARSOWIA” na życie, posagi, renty, nie-
zdolność do pracy.

CENTRALNE BIURO UBEZPIECZEŃ
J. KASZTAŃSKI

Inżynier Elektrotechnik

dypl. instytutu Elektrotechniczne
go w Petersburgu). 1476

przyjmie posadę przy bu-
dowie Elektrowni lub eksplo-
atacji istniejącej. **Oferty** —
Warszawa, Niecała 4 m 5
dla lażyniera

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitali chorób
wenerycznych i skórnych

Choroby weneryczne, skórne,
i moczopłciowe 1342
Przyjmuje od 11-2 i od 6-8.
Panie 5-6.
Sosnowiec Kowalska 3 m. 7 (2 p.)

W obliczu przesilenia w przemyśle

Przeżywamy bardzo po-
ważny kryzys przemysłowy. Ogół społeczeństwa
zbyt mało na ten kryzys
zwrócił uwagi. Jednak dal-
sze przesilenie przemysłowe
w Zagłębiu Dąbrow-
kiem i najbliższych okoli-
cach tej polaci kraju od-
bić się może fatalnie na
całokształcie życia ekono-
micznego w państwie. Wy-
twórczość się dziś nie opła-
ca, stąd też wielka ilość
fabryk redukuje pracę do
minimum lub też zosta-
ła zamknięta całkowicie.
Drobne przedsiębiorstwa
przemysłowe i upadające i
tak rzemiosło nie pozosta-
ją tu w tyle.

Stwierdzić też należy,
że zjawisko, obserwowane
u nas, w Zagłębiu, w coraz
szerszych rozmiarach zau-
ważyć się daje w całym
kraju.

Kryzys odbija się fatal-
nie i na handlu, a wobec
nagromadzenia wyproduk-
owanych towarów i braku
rynków zbytu, a nadewszy
stko wysokich cen fabry-
katów krajowych — na
które mało jest amatorów
w świecie kupieckim, wy-
tworza się groźny zastój
w przemyśle i w handlu.

Przemyśl nasz musi ko-
niecznie znaleźć wewnątrz
ne rynki zbytu. Tymcza-
sem choć przemysłowcy ob-
niżyli ceny w hurcie — deta-
liście ani się śni o obniże-
niu cen towarów w stosun-
ku do konsumenta.

Ludność zaś nie chce
przeplacać artykułów, które
za granicą są znacznie
tańsze i których import,
stamtąd, mimo wysokiego
cła, może liczyć na powo-
dzenie.

O obniżeniu płacy za-
robkowej w obecnych wa-
runkach aprowizacyjnych,
przy kolosalnej jeszcze dro-
żyznie — na razie — mówić

nie można. Podnoszenie sta-
wek celnych powoduje
wzrost „szmuglu”, o czym
my tu najlepiej na pograni-
czu wiemy.

Koniecznym zatem jest
w pierwszym rzędzie obni-
żenie cen artykułów pierw-
szej potrzeby przez rzuce-
nie na rynek znacznej ilość-
ci zboża. To bowiem przy-
śpieszy spadek cen na ar-
tykuły pierwszej potrzeby.
Dalej przez udzielenie
znaczących kredytów koope-
ratywom ułatwi się robotni-
kom zaopatrywanie się w
żywność po tańszej cenie
z omiśnięciem pośredników
— spekulantów.

Pod żadnym warunkiem
ograniczać pracy i zamy-
kać fabryk nie można.

Co poczną zwolnieni z
pracy, zwiększający z dnia
na dzień ilość bezrobot-
nych robotnicy? Co pocz-
ną ich rodziny? Zima się
zbliża.

Wszystko przemawia za
tem, że będzie ona ostrą.
Do kraju napływają coraz
większe rzesze powracają-
cych uchodźców. Do bez-
robotnych przybywają zde-
mobilizowani. Nic dziwne-
go, że organizacje robotni-
cze podjęły energiczne kro-
ki u rządu, celem zaradze-
nia niebezpieczeństwu i u-
sunienia źródła kryzysu. o
co zresztą gorąco zabiega-
ją i przemysłowcy.

Rząd sprawę tę wziął
do serca.

Premier, po porozumie-
niu się pociągającym z mi-
nistrem skarbu oraz inny-
mi ministrami, odpowiedział,
że zmniejszy podatki prze-
mysłowe o 20 procent dla
fabryk czynnych, co uczy-
ni dla skarbu kilkaset mil-
jonów ubytku, pozwoli na
sprowadzenie z zagranicy
węgla bez cła, obniży tary-
fy kolejowe, najpierw po-
czynając od drzewa, a na

stopniowo od in-
nych materiałów i osobową

Rząd spodziewa się też,
przez wprowadzenie dani-
ny, obniżyć koszty żywno-
ści, gdyż rolnik dla pokrycia
tej daniny będzie zmuszo-
ny zbyć część znaczną zbo-
ża i produktów spożyw-
czych.

Również da kredyt na
towary sezonowe. — Tym
sposobem rząd pragnie za-
chęcić do uruchomienia fa-
bryk, a więc i zażegnania
ciężkiego położenia robot-
ników.

Jednocześnie rząd wyra-
ził mniemanie, że i robotni-
cy, uwzględniając dobre
chęci rządu, zechcą przy-
czynić się swoją pracą do
normalnej poprawy stosun-
ków przemysłowych i nie
będą utrudniać i tak już
ciężkiej sytuacji w przemy-
śle, pracującym w bardzo
trudnych warunkach.

Odpowiedź rządu świad-
czy wymownie o jego do-
brej woli i życzliwości dla
robotników i zapewne, nasz
rząd uczyni wszystko, co
będzie w jego mocy, aby
przeszkodzić nędzy.

O tem, że rząd śledzi
przebieg przesilenia, świad-
czą zebrane przez niego da-
ne, udzielone przez mini-
stra pracy pana Darowskie-
go współpracownikowi jed-
nego z pism warszawskich.

Według materiałów
przez ministerjum pracy i
opieki społecznej dotych-
czas zebranych — sprawa
kryzysu przedstawia się jak
następuje:

Górnictwo — kryzys w
kopalniach węgla brunatne-
go, kamiennolomach, w ko-
palniach galmanu. Kryzys
w kopalniach węgla brunat-
nego zanosi się na czas
dłuższy, gdyż zapotrzebowa-
nie na węgiel może być po-
kryte węglem kamiennym.

Przemyśl mineralny —
wszystkie cementownie są
bądź całkowicie zatrzyma-
ne, bądź też pracują kilka
dni w tygodniu. W hutach
szklanych praca została
bądź całkowicie zatrzyma-
na, bądź zredukowana do
kilkunastu dni w tygodniu. W
innych fabrykach tej galezi
pracy jest zastój.

Wyrób i przeróbka me-
tali — przemysł ten prze-
żywa silny kryzys. Ze
wszystkich okręgów inspe-

**TYLKO CZTERY KONCERTY
SŁYNNY ORKIESTRY**

ST. NAMYSŁOWSKIEGO
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM.

DĄBROWA We środę 30 listopada, w sali Robotników
Chrześcijańskich: Początek o g. 8 wiecz. Bile-
ty wcześniej nabyć można w enk. W.P. Pietraka.

SOSNOWIEC: Jutro w czwartek 1 grudnia
w sali Teatru Zimowego. Każdy koncert w-
dług innego programu. Odegrane zostaną utwo-
ry Moniuski, Noskowskiego, Słowackiego, Nie-
wiadomskiego i innych, tudzież słynne masurki
i obertki K. Namysłowskiego (ojca). Początek
o g. 8 wiecz. Ceny miejsc teatralne. Bilety
wcześniej nabyć można w dziennej kasie teatru
(w kiosku naprzeciw dworca W.W.)

Sosnowiec, ul. Kościelna N 5
dnia 1, 2, 3 i 4 grudnia r.b. pierwszy raz w Sosnowcu 1556

Kopalnia złota

wstuka atrakcyjna w 6 Harry Peel Początek przedstawień o go-
rodziach w roli głównej dnie 5 po poł. w niedzielę
i święta o godzinie 3 popoł. Ceny biletów od Mk. 80 do 150.

WYKONSKI Od środy dnia 7 grudnia sensacyjne arcydzieło **WYKONSKI**
filmowe Amerykańskie w 5 serjach. 1) Dziewięć z piry 2) Dom tajem-
nic 3) Rywal Cowboy. 4) Niezłomna Piratka 5) Walka o testament.

Dziś i dni następne.

SERJA I SERJA I

Wielki sensacyjno awanturniczy film w III serjach p.t.

**Tajemnice
Paryża**

Każda serja stanowi oddzielną całość składa się z 6 cz.

Sprawy miejscowe

Czy obywatele miast Sosnowca stracili na zamianie wsi na miasto?

Jak wiadomo, za czasów rosyjskich Sosnowiec, Pogoń, Selec, Konstantynów, ako wieś, objęte były z mocy „Najwyższego Ukazu” z dnia 2 marca 1864 r. tabelami likwidacyjnymi. Na gruntach tych, wbrew przepisom prawa, kupcy i inni narodowości, za porozumieniem się z rąkami właścicielami, pobudowali bogate domy. Te sztuczne jednak transakcje wobec litery prawa wiady na bardzo cieni, im wiosk i mogły one być obalone za jednym zamachem władz rosyjskich specjalnie ustanowionych do spraw właścicielskich. I jeżeli nie doszłoby do katastrofy, to jedynie dlatego, że urzędników rządu rosyjskiego za złoto można było nabyć wszystko.

Wszakże obawa tej katastrofy istniała i dla zgładzenia tych nadużyć, zasiała potrzeba ze wszystkich wsi stworzyć jedno miasto. Tym tedy w ście społeczeństwa, włościach, a więc społecznej formie i prawie zatwierdzono określono, zatarto. Ale tego wyjątkowego i rzadkiego położenia dla ogólnego dobra miasta nie wykorzystano.

Gdyby fakt zamiany wsi na miasto dokonywał się nie potem, jak z rosyjskimi urzędnikami, a lawnie i co obywatelsko, — to wtedy zainicjowana, nabyta i przeplania na własność miasta odpowiednich domów dla pomieszczenia magistratu, policji, sądu, oraz pastych placów na parki, lub dalszą rozbudowę mu nicjalnej posiadłości, jak również żelaznego i zapasowego kapitału dla przyszłej gospodarki miejskiej. Żądane fundusze chętnie złożyliby ci miljonerzy, nad głowami których wisiały cięży młecz Damoklesa. Tego jednak nie zrobiono, a natomiast rozpoczęto gospodarkę od zaciągania pożyczek.

Nadmiar tego wybuchła wojna, nastąpiła forsowna gospodarka krzyżacka. Okupanci zrabowali surowce, maszyny i wszelkie urządzenia fabryczne; złoto, srebro wyładzili za przepustki i inne wrzeczono jakby w drodze łaski urzędowe zezwolenia; miedź, cynk, kłamki, szelazka do prasowania zabrali siłą.

Pamiętamy dobrze, że za czasów strazy obywatelskiej, a

następnie milicji miejskiej, funkcjonariusze powołani do pracy społecznej sumiecznie z godnością i po obywatelsku pełnili swoje obowiązki.

Zapewnie inaczej tę samą czynność, od 20 stycznia 1916 r., wykonywała policja niemiecka, która wymuszeniem łapówek i uprawianiem różnych nadużyć zgangrenowała, zoleprawowała i rozwydrzyła „młodej moralną ludność” tutejszą.

Policjanci komisarzy niemieccy przyszli do Sosnowca niedziami a wyszli stąd bogaczami.

I miasto wciąż ubożało. W Sosnowcu właściwym miastem można nazwać li tylko tę dzielnicę, którą zajmują żydzi, gdzie rzeczywiście kwitła dobrobyt oparty na handlu. Reszta, t. j. na większą przestrzeń jak Pogoń, Selec, Srodula, Miłowice, zajmują biedni mieszkańcy, wyrobownicy, którzy całą egzystencję swą opierają na zarobkach fabrycznych.

A fabryki teraz wciąż kuleją.

Wobec powyższej przytoczonych, lig, włączając w to i kłęskę ostatniego pożaru magistratu, miasto nasze bez pomocy i poparcia rządu obejść się nie może, gdyż płatnicza możność podatkowa ustaje.

Tę społeczną normę podatkową, jaką na Sosnowiec nakłada rząd i Magistrat zrujnowani obywatele płacić nie są w stanie. Ugi i pomoc rządu — konieczne. Tembardziej, że większość tych obywateli rekrutuje się z ludzi biednych, bo rolników i rzemieślników, szczerze pragnących utrzymać się pod własnym dachem, który w ciągu długich lat zdobyli wysiłkiem krwawej pracy i potu. Patriotyczna lojalność i rozwój rodzimego elementu w miastach — to siła, potęga — rzecz wielkiej wagi.

Kazimierz Wielki, ten nieśmiertelny gospodarz kwitnącej Polski, chciałby z takim elementem zawlekać st. sanki kum terstwa i dziś napewno w Sosnowcu dla klasy robotniczej badowałyby trwały, wygodne i kmiennie domy, wspaniałe starych, drewnianych, chylących się do upadku chat wiejskich.

Jan Sojda.

W sprawie wyzysku ze strony właścicieli nieruchomości.

W sprawie tej na skutek notatki w Nr 264 „Kurjera” p. t. „Kamienicznicy konspiracyi” otrzymaliśmy list poniżej treści od jednego z właścicieli nieruchomości, który, powołując się na notatkę naszą w sprawie właścicieli nieruchomości, z nadmienieniem o tendencjach wśród kamieniczników, zmierzających do wyzysku pisze:

„Otóż w imię prawdy, jako „wyzyskiwacz” chcę sprostować błędne mniemanie o wyzysku kamieniczników.

Ażby nie operować gołosłowami i frazesami, przytoczę np. mój mały rachunek:

Dla domu mieszczącego 12 ubikacji, za które przed wojną w 14 r. pobierałem przeciętnie po 4 rb. — 48 rb. miesięcznie czyli 576 rb. rocznie. „Kupiłem wtedy na konserwację dachu bieżące smoły 12 pud. a 70 k. t. j. 8 rb. 40 kop.

W roku bieżącym od tychże lokatorów podług Ustawy

należy mi się 103,68 mk. 100 proc. 207,36 mk. czyli 2488,32 mk. rocznie.

Za taką ilość smoły zapłaciłem 14.400 mk. nie licząc już przywozu, robotnika i innych wydatków.

Więc każdy bezstronny przyznać musi, że krzywdą się dzieje właścicielowi domu przy istnieniu takiej wywłaszczeniowej Ustawy, a nie słysząc, żeby w prasie czy w Sejmie znaleźli się ludzie, żądający zniesienia tej „Ustawy” rujnującej domy i kraj.

Wszystko poszło na tysiące w górę, każdy przed wojną pracując, musiał ze swego zarobku odłożyć 10 — 20 proc., a dziś jakże nikły ułamek płaci i mieszka prawie za darmo i jeszcze nazywa wyzyskiwanym wyzyskiwaczami!

podpisano: Wacław Olasewski, właściciel domu przy ul. Bryniczej Nr. 17.

Zamieszczając list powyższy

w imię zasady „Auditor et altera pars”, musimy zaznaczyć, że powołując się na ciężkie warunki, anowicie kamienicznicy obciążają jednak za nadte swych lokatorów, a o konserwacji domów ani chcą myśleć, a to przecie fatalnie wpływa na zdrowie zamieszkałych w ich domach ludzi. Są kamienicznicy, którzy umyślnie nie reparują domów.

Mamy na to szereg dowodów pisemnych w tece redakcyjnej.

Tak np. niejaki R. Selden gani grozi swemu lokatorowi p. M. Mitnickiemu eksmisją, jeżeli tenże nie naprawi własnym kosztem klozetu (!) wskutek bowiem zepsucia się tej ubikacji, parter jest w niebezpieczeństwie zalania.

To znaczy, że Mitnicki musi dom konserwować, płacąc podwyższoną już umowę lokatorską 15.636 mk. razem z biorą i pomieszkaniem.

Tenże zmuszony jest ponieść koszt kupna, wywózki śmieci, kupna mioteł, olejów, opłaca strójkę, świątko i reperacje.

Czyż to nie wyzysk?!

(Z.)

Głosy Czytelników.

W sprawie działania stowarzyszenia amerykańskiego Y. M. C. A. w Grodźcu

(odpowiedź bezimiennemu „in formatorowi” z „Iskry”)

Od jednego z czytelników naszych w związku z dyskusją co do działalności Y. M. C. A. otrzymaliśmy następujące uwagi:

Informator bezimienny z „Iskry”, domagający się całkowitego kredytu bez zastrzeżeń dla Y. M. C. A. przede wszystkim jest źle poinformowany o tem, jakie były zabiegi i starania przez miejscowych inteligentów w celu szerzenia oświaty wśród robotników, kierownictwo młodzieży i opieki nad bezdomnymi.

W Grodźcu mamy Two „Sokół”, Skauta, ochronki i przytułek dla bezdomnych, kursy wieczorowe ogólnooświatowe, organizowane przy szkole, stowarzyszenia artystyczne „Lira”, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, „Mazur”, wreszcie rozmaite zrzeszenia zawodowe. Chcący więc korzystać z dobrodziejstw oświaty w Grodźcu mają aż za nadto sposobności i źródeł do wykorzystania swoich dobrych chęci.

Coż do tego może jeszcze dodać Y. M. C. A.?

More swoje metody amerykańskie?

Na to zniewoloni jesteśmy odpowiedzieć, że mamy swoją starą kulturę, swoje obyczaje i zwyczaje, swoją historję, jesteśmy społeczeństwem katolickim, więc zamierzona działalność antykatolicka Y. M. C. A. wydaje się nam chybiana, a co najmniej niuzyteczna — tymbardziej, że nie możemy się zgodzić na kierownictwo

Henryk Slenkiewicz.

Pieśń litewskich borów.

Wyszedł raz srogi ukas do litewskich borów.
Aby nie śmiały szumieć, ani modlić się,
ani
Mruczeć inaczey swoich wiecznych niecierpów,
Jak na suzdalską antę: „B-ko, oora obra-
ni-
Trwoga padła na poszcze. Stoją oiste
drzewa,
Jak wynurzon z wód łona bór z kamie-
niały.
Aui zwiern się nie ozwie, ni ptak nie śpi-
piewa,
Dzięciol boi się nawet pukać w pień sprę-
niały.
Diejakie! zaś krzywą, potrząsając knuty:
„Bór się boi, więc zagra wedle carskiej
nuty-
Wtem wstaje wiatr — i leci od zachod-
niej strony,
Jak spadł na gonaych sosen wyniosłe ko-
rony.
Mruknęły dęby, trzęsąc liśćmi brzezina:
„Słuchajmy! pieśń się jakaś wśród pus-
czy poczyna
I brzmi oora potężniej między koronami:
„Święty Boże: a moony, zmiłuj się nad
nam!”

Kronika.

— 78 posiedzenie Rady Miejskiej odbyło się w czwartek, dnia 1 grudnia r. b. w sali posiedzeń Rady Miejskiej, ul. Warszawska Nr. 5, o godzinie 6 wieczorem, z następującym porządkiem dziennym: 1) Uchwalenie w 3-em czytaniu statutu o podatku szkolnym. 2) Uchwalenie w 2-em czytaniu statutu o podatku na rzecz miasta za wynajem mieszkań w hotelach, pokojach umeblowanych i t. p. 3) W sprawie opłat za utrzymanie chorych w szpitalach miejskich. 4) W sprawie etatu radcy prawnego przy Magistracie. 5) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie wypłacenia 25 tys. marek na zasilenie funduszu Kasy Im. Mianowskiego. 6) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie udzielenia subsydjum Stowarzyszenia Młodzieży Akademickiej w Warszawie. 7) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie udzielenia z pomocy Związku Harcerstwa Polskiego na urządzenie kolonii letnich. 8) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie podatku od bileów wstępnych do Łasku sosnowieckiego. 9) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie udzielenia poparcia finansowego Polakom Komitetowi Izzyzysk Olimpijskich. 10) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie podatku od widowisk w Teatrze Ludowym. 11) Walosek Komisji Skarbowej w sprawie pożyczki dla niezamożnych właścicieli nieruchomości na doprowadzenie domów do stanu używalności. 12) Walosek w sprawie rewizji uchwały Rady Miejskiej z dnia 24 II. 1921 r. w kwestii decernatów.

— Sprostowanie. W notatki naszej p. t. „Kwestja emerytów”, zamieszczonej w numerze wczorajszym wkraśli się błąd, niedostrzeżony w korekcie, mianowicie w zdaniu: „Jak np. Sosnowieckie Towarzystwo kopalń i zakładów hutniczych wypłaca swym emerytom równoważnik 10 cju rubli przedwojennych po kursie 5 mk. to jest 21-60 mk. miesięcznie”, winno być: „wypłaca swym emerytom równoważnik 10 cju rubli przedwojennych po kursie 2 mk. 16 fen. t. j. 21 mk. 60 fen. miesięcznie, co najmniej, dla uniknięcia nieporozumienia, prostujemy.

— Podwyższenie cen w aptekach. Na konferencji u Inspektora Pracy i go okręgu w Warszawie zgodzili się delegaci aptekarzy war-

Powrócił

Doktor K. Troppauer

Choroby skórne, włosów, weneryczne. Kosmetyka lek.

Badania mikroskopowe.

Przyjmuje od 10-12, od 3-5-7, panie 4-5

Sosnowiec, Małachowskiego 5

barter (Targowa 2).

Dr Józef Hałacz
Dyrektor powiatowego szpitala wenerycznego choroby weneryczne i skór badania krwi, badania mikroskopowe. Przyjmuje od 9-11 i od 3-7 Panie od 9-10 i od 4-5 opr. św.
Będzin Nowy Rynek №3

Do sprzedania
ciężarowy
samochód
w dobrym stanie na gumach 4 tonowy
Wiadomość w administracji Kurjera Zagłębia.

szawskich na przyznanie pracującym ustalonego przez — „Główny Urząd Statystyczny” dodatku drożynianego w wysokości 22 proc. na miesiąc listopad, skutkiem czego należy oczekiwać w dniach najbliższych podwyższenia taksy aptekarskiej za rękoczyn (taka laborum).

— **Spisowa instytucja.** Istnieje w Żabkowicach od 1908 roku T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe. Ostatnie walne zebranie członków T-wa odbyło się w... 1914 roku. Od tego czasu zebrani ogólnych członków więcej nie było. Jak wiadomo, upływa już 7 rok od czasu odbycia ostatniego zebrania. Czy Zarząd T-wa będzie zwracał dalej ze zwołaniem walnego zebrania tej instytucji?

— **Zjazd podjątrów polskich.** Dnia 8 i 9 września 1921 r. odbędzie się w Warszawie Pierwszy Zjazd Podjątrów Polskich. Bliższych szczegółów udzieli sekretarz Dr. Fr. Ka. Cieszyński. Warszawa, Szopna 10 m. 21. Komitet organizacyjny: Prof. Dr. M. Michałowicz przewodniczący, Dr. F. Ka. Cieszyński sekretarz, Dr. S. Łyskawiński wiceprezes.

— **Osobiste.** Były redaktor „Kurjera Zagłębia” a obecnie korespondent pism stołecznych, p. Józef Maciejowski został przedstawicielem na Zagłębie agencji telegraficznej „East Express” w Warszawie i współredaktorem „Biuletynu Ekonomicznego”, wydawanego przez powyższą agencję.

— **W Olskuszu nawet bilety kolejowe są tańsze.** Podróżni, podróżujący koleją, zapytują za naszem pośrednictwem dlaczego pan kasjer stacji Staro Będzin pobiera za bilet kl. III ej z tej stacji do Olskusza 200 marek, gdy w Olskuszu za bilet kl. III ej do Staro Będzina płaci się tylko... 160 marek? Na biletach ceny właściwej niema, wskutek bowiem ciągłych zmian w taryfie opłat kolejowych, na biletach figurują stare ceny „z lepszych czasów” zaś przy kasach cenników odpowiednich Zarząd kolei dyr. Warszawskiej nie umieścił, sprawdzić więc cen nigdy nie można. W każdym razie ciekawość musi być motywacją tej różnicy, o ile można ją wogóle umotywować...

Skandaliczne stosunki miejskie w Zawierciu

(od własn. koresp.)

Zawiercie w listopadzie br.

Magistrat w Zawierciu rozpoczął obecnie brukowanie ul. Marszałkowskiej. Dziwną porę wybrał sobie na tę robotę, bo każdemu wiadomo, że bruk robiony w czasie mrozów jest pewnem wyrzuceniem pieniędzy. Tylko „panowie radni i Magistrat w Zawierciu, o tem nie wiedzą. Tak to, marnie się grosz publiczny.

Dnia 24 b. m., około godz. 10 wiecz. policja przyniosła do komisariatu pijanego do nieprzytomności, miejscowego poborcę podatkowego, którego... znaleźli na ulicy. Z kieszeni poborcy wyjęto kilka tysięcy marek, pochodzących z pobranych podatków. Tych to posiada urzędników Magistrat zawiercki,

takim powierza śledzenie od oby walell podatków, które idą na brukowanie ulic w listopadzie! Ano jaki pan taki kram,

Tego dnia wieczorem Chrzęścijański-narodowy Komitet Przedwyborczy do Rady Miejskiej urządził w Domu Ludowym zebranie dla poinformowania obywateli o wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej, mających odbyć się w niedzielę dn. 27 b. m. Jednakże tłumek socjalistów i N. P. Rowców z p. Bełłutem i Myszkowskim, prezesem zawierckiego N. P. R. na czele, krzykami i dźwiękami awanturami do zebrania nie dopuścili.

Charakterystyczną rzeczą jest okoliczność że p. Bełłut jest członkiem Głównego Komitetu Wyborczego, jak również i to, że tak P.P.S. jak i N.P.R. działają w zupełnej zgodzie i popierają dotychczasową lewicowo-żydowską gospodarkę miejską, a nie dopuszczają żywiolów obywatelsko-narodowych do wzięcia udziału w uzdrowieniu tej gospodarki.

N. Z.

Z teatru K. Czarnieckiego

(Komunikat).

Dziś premiera „Ma... z grzech ności” lekką komedią Abramowicza i Ruszkowskiego. Na dzień dzisiejszy wieczór wybierze się cała inteligencja.

Jutro, w czwartek, koncert Namysłowskiego.

— **Piękna Heiena** w Będzinie dać będzie na dzisiejsze wieczorne przedstawienie. W piątek w Będzinie „Ciemna plama”. „Dziwaczę z Holandji” w Dąbrowie ukase się po raz pierwszy na jutrzejszym czwartkowym przedstawieniu.

SPIEW

metoda włoską 1530

stawia głos nauczycielka. Repertuar koncertowy sceniczny Godz. 3—4. Dytłowska 2 b. sień 6 m. 51.

„Matura”

Kraków, Grodzka 32 / II.

Oddział w Częstochowie ul. Dąbrowskiego 5a / II, 1469

(g. od 2—4 popoł. w dni powszednie)

P. T. Wojskowi, Urzędnicy i osoby z prowincji przygotowują się szybko i dokładnie do matury i egzaminów wstępnych za pomocą wykładów pisemnych sporządzonych przez fachowych profesorów. Świetne wyniki jedyna instytucja w Polsce Informacje i prospekt bezpłatnie.

Odmrożenie

Maś 1433

„MROZOL”

(z kogutkiem)

leczy goi ranki, i sapobie

ga odmrożeniu się ko-

czyn. Żądać w aptekach

i składach apt.

Urząd Celny w Sosnowcu

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 1 grudnia b. r. odbędzie się

sprzedaż z licytacji

342 kg pocztówek ilustrowanych (74 000 sztuk) i innych skonfiskowanych towarów

Sprzedaż odbędzie się w sali Rewizyjnej na Dworcu Kolejowym D. W. o godzinie 10 rano 1555

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej

Sąd Pokoju w Żarkach na posiedzeniu publicznym dnia 29 września 1921 r. rozpoznawał sprawę z oskarżenia Cyrli Nunberg o lichwę. (Obecni: Przewodniczący Sędzia Pokoju Witkowski Ławnicy Skrobacz, Biały.)

Postanawia.

1) Cyrle Nunberg lat 24 córkę Fajwla i Chai właścicielkę sklepu z tytoniem w Żarkach uznać winną: a) odmówienia przyjęcia 20 markowego banknotu polskiego i okazania nieposzanowania władzy państwowej przez zrzucenie takowego z bufetu na podłogę w sklepie jej dnia 9 b. m. oraz żądania i pobrania za sprzedaną machorkę wagi 50 gram. 80 marek zamiast wystawionej ceny 20 mk a więc świadomie ceny nadmiernie wysokiej i za to skazać C Nunberg: a) na 500 mk grzywny a wrazie nieściągalności tej kary — 3 doby aresztu i b) na pięć tygodni aresztu, przyczem w tę karę na mocy art 60 kk. należy włączyć pierwszą karę jako mniejszą i uważać ją za pochłoniętą; 2) Cyrle Nunberg winna uiścić sześćset trzydzieści mk. opłaty Sądowej; 3) na koszt skazanej Nunberg ogłosić w Kurjerze Zagłębia w Sosnowcu i Gońcu Częstochowskim w Częstochowie krótką treść wyroku i oprócz tego wyrok wywieścić na przeciąg dni 14 na drzwiach jej sklepu; 4) Dowód rzeczowy—paczkę machorki wydać Wawrzyńcowi Podsiadlik Sędzia Pokoju (—) Witkowski, Ławnicy: Skrobacz (—) Biały.

Za zgodność z oryginałem zaświadczam

Sekretarz Sądu A. Gąszczotowski. 1561

Ważne zaawdomienie!

Kto chce mieć dobry i elegancki portret z fotografii na gwiazdkę, niech zapamięta sobie adres największego w Polsce

Zakładu portretowego LAZARA w Sosnowcu

ul. Starososnowiecka 14

w pobliżu cukierni „Zacisze”

Należy już obecnie zgłaszać się z zamówieniami. Nie dajcie się баламуć agentom z innych podobnych firm gdyż będziecie żalowali.

Kto powoła się na powyższe ogłoszenie dostanie 10% opustu 1137

Końcówki kablowe

dla 4, 6, 10, 16, 25, 35, 50, 70, 95, 120 i 150 mm. kw. na składzie

FABRYKA APARATÓW ELEKTRYCZNYCH

INŻYNIEROWIE K. SZPOTŃSKI, S. CISZEWSKI i S-ka

Warszawa-Praga, ul. Kałuszyńska Nr. 4 Tel 90-43.

Gmach własny. 1101

Odciski

brodawki i skórę zgrubiałą na podszewach bezpowrotnie i bezboleśnie

„Klawiol”

wyrob. Farmac. Labor. „Ap. Kowalski” w Warszawie, Miodowa 1. Sprzedają wszystkie apteki i składki apteczne. 100

Epilepsja (Choroba świętego-Wita)

Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższym zastosowaniu, zupełnie usuwa tę chorobę 816

Oryginalny „NOWOPILEPTOL”

(z kogutkiem). Żądać w aptekach i składach aptecznych.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości że Urząd Likwidacyjny po byłym Wojakowym Urzędzie Górniczym w Dąbrowie Górniczej, ul. Kr. Jana Sobieskiego 27, z dniem 1 grudnia r.b. zostaje przeniesiony do Warszawy, ul. Elektryczna 2

Urząd Likwidacyjny

po b. Wojakowym Urzędzie Górniczym w Dąbrowie Górniczej.

Dąbr. Gór. dn. 20/XI-1921 r. 1568

Choroby żółtaka, kłuszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy

redykalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła

Dr. Bauers 2494

z marką Kogut. Sprzedają apteki i składki hurtowe

Sosnowiec skład ap. Jagiellowicz

Mydło

do prania 65% żółte. Mydło palmowe.

Pasta

do obuwia terpentynowa w 3 kolorach.

Zaprawa

woskowa do froterowania

Tłuszcz

do zmiękczenia skór

Kredki

(mydelka) krakowickie, w doborowych gatunkach i konkurencyjnych cenach poleca

FABRYKA PRZETW. CHEM.

„Górniki”

w Dąbrowie Górniczej

Próbne pakiety 5 i 10 kg. pocztą za zaliczką. 1236

DROBNE OGŁOSZENIA

Koźuch

okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: Pogoda ul. Orła Nr. 18 w sklepie Bednarskiej.

Portopian

krótki czarny cały w metalu sprzedam ewentualnie na spłaty Dęblińska 11 stróż wskaze. 1562

Marmelada

czysto jabłeczna lub śliwkowa. twarda zgotowana na cukrze wysysa opłatnie do każdej miejscowości pocztową w praktycznych, nowych, próbnich beczkach zawartości netto cztery kilo (10 funtów) za nadesłaniem lub wpłatą na Nr. 140 417 Pocztowej Kasy mk 2350. złożona 1876 roku Parowa fabryka ciast cukrów i marmelady Stanisław Gurgul Jarosław Małopolska Wysyłek za zaliczeniem nie uskuteczniamy. 1534—6

Biuralistka

pierwszorzędna siła potrzebna do interresu prawnego Kandydatka musi posiadać piękny i wyrobiony charakter pisma, musi prowadzić korespondencję handlową oraz będzie załatwiała interesantów i zastępowała właściciela firmy. Tylko piśmienne zgłoszenia składać w „Kurjerze Zagłębia” dla „Zakładu 14” 1521

Nauczycielka

szkoły średniej poszukuje pokoju umiarkowanego przy inteligentnej rodzinie z utrzymaniem lub bez. zgłoszenia do Kurjera pod A. S. 1512

Zgubiono

papiery wojskowe zwolnienia wydane przez Obóz Koncentracyjny w Krakowie na imię Jana Pilch. 1564

Znajomość

z osobą średnich lat chce zawrzeć inteligentny męczyzna 35 lat Zgłoszenia adresować Sosnowiec urząd pocztowy poście restante okazicielowi 500 markówek 988632 1559

Zaginęła

karta powołania na imię Marcell Wrocy. 1560